

Универзитет у Београду
Филозофски факултет

НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Наставно научно веће Филозофског факултета изабрало нас је, на седници одржаној 01.06.2017. године, за чланове Комисије за припрему извештаја о кандидатима за избор у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК за ужу научну област Социологија, са пуним радним временом, на одређено време од пет година. После увида у материјал, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Биографски подаци

Веселин (Лука) Митровић рођен је 1972. године у Градачцу (СР БиХ). Основну школу похађао је у Босанском Шамцу, а IX математичку гимназију Михаило Петровић-Алас, завршио је у Београду 1991. године.

У Краљевини Холандији је довршио образовање из области машинства започето на Машинском факултету у Београду, 1991. године. Успешно је радио на пословима дизајнера-конструктора у области производног машинства за различите произвођаче машина. Специјализовао се за техничке иновације у конструкцији транспортних штампарских система, ротора и сушача штампе „Heidelberger Druckmaschinen AG“.

Образовање из области друштвених и хуманистичких наука стекао је на Филозофском факултету, Универзитета у Београду од 2004-2008. године, са просечном оценом 9,41.

Основне и мастер студије социологије, кандидат је завршио на Одељењу за социологију Филозофског факултета у Београду где је уписао и докторске студије у новембру 2008. године. До новембра 2009. године положио је све испите на докторским студијама, са просечном оценом 9,78, а 18. маја 2010 пријавио је

докторску тезу под насловом „Друштвени аспекти 'побољшања' људских бића у оквиру нових био-технолошких истраживања“.

Докторску тезу: „Друштвени аспекти 'побољшања' људских бића у оквиру нових био-технолошких истраживања“, одбранио је на Филозофском факултету, Универзитета у Београду 14. новембра 2011. године пред комисијом:

Професор емеритус социологије Марија Богдановић, ментор (Филозофски факултет);

Ванредни професор, др.сци.мед. Синиша Павловић, Председник Етичког комитета Медицинског факултета, Медицински факултет;

Ванредни професор Мирјана Бобић, социолог-демограф, Филозофски факултет;

Доцент Нада Секулић, филозоф-антрополог, Филозофски факултет.

Др Веселин Митровић је од 2010. до 2012. године запослен као **истраживач сарадник** Института за социолошка истраживања, Одељење за Социологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду. У звање **научни сарадник** изабран је 2012. године на наведеном факултету где ради и даље на пројекту „Изазови нове друштвене интеграције у Србији: концепти и актери“ (2010/11-2016/17) бр. 179035, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Од 2012. до 2016. године био је ангажован као заменик Комитета и истраживач на међународном пројекту COST Action IS120 „Disaster Bioethics.“

Од 2017. године ангажован је као заменик Комитета и истраживач на међународном пројекту COST Action CA15105 “European Medicines Shortages Research Network-addressing supply problems to patients (Medicines Shortages),” оба COST Action пројекта финансира Европска Унија.

Анализа научног и стручног рада

Научни радови објављени до предлога Научно наставног већа о избору у звање научни сарадник (до 28. јуна 2012. године)

Радови у категоријама М40

Veselin Mitrović, 2009, „Studiranje,“ *Sociologija u Srbiji 1959-2009, institucionalni razvoj*, str. 59-107, urednik Marija Bogdanović; Službeni glasnik i Filozofski fakultet Univerzitet u Beogradu (M45, 1,5 поена).

- Овај рад је цитиран у научном часопису: Dragana Radisavljević Ćiparizović, 2015. Selektivna bibliografija diplomskih, master magistarskih radova i doktorskih disertacija odbranih na Odeljenju za sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu (1959-2015): oblast sociologija religije, *Religija i tolerancija*, Vol. XIII, № 24, Jul – Decembar, 2015.

Радови у категоријама М20 и М50

1. Veselin Mitrović, 2006, „Sociološki dnevnik,“ *Gradina*, Nova serija br. 16, str. 246-258; Niški kulturni centar, Niš (M53, 1 поен)
2. Veselin Mitrović, 2008, „Masovne komunikacije iz perspektive Rolenda Lorimera: Rolend Lorimer: Masovne komunikacije, Clio, Beograd, 1998“, *Teme*, Vol. 32, br. 3 str. 657-663, Univerzitet u Nišu, Niš (M26, 1 поен)
3. Veselin Mitrović, 2009, „Džez fank Majlsa Dejvisa. Studija slučaja: sociokulturna improvizacija i proces društvene integracije kroz američku „popularnu“ muziku“, *Gradina*, Nova serija br. 31, str. 102-122; Niški kulturni centar, Niš (M53, 1 поен)
4. Veselin Mitrović, 2009, „Dominik Šnaper: zajednica građana, o modernoj ideji nacije. Sremski Karlovci i Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 1996“. *Sociologija*, Vol. LI, br.2, str. 213-218, Sociološko udruženje Srbije i Crne Gore i Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu (M26, 1 поен)
5. Veselin Mitrović, 2010, „Argumenti za i protiv «poboljšanja» ljudskih bića genetskom intervencijom“, *Sociologija*, LII, 1, str.75-96, Sociološko udruženje Srbije i Crne Gore i Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu (M24, 4 поена).

Рад је цитиран два пута:

(а) Марија Б. Крстић, 2013. „Европеизација у Србији почетком XXI века. Антрополошка анализа социо- културних промена у периоду евроинтеграција“. *Докторска дисертација*, Филозофски факултет, Универзитет у Београду. Београд. Ментор проф. др Милош Миленковић.

(б) Тамара Лепетић, 2014. „Nove reproduktivne tehnologije-Novi oblici moći nad telom“, *Antropologija* 14, sv. 1 (2014), CEAI. Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

6. Veselin Mitrović, 2010, „Perspektive i Ograničenja etičkih argumenata u bioetici: slučaj reproduktivnih prava, “ *Treći program*, temat: **Bioetika: izazovi poboljšanja**, priredio Veselin Mitrović, br. 148, (Uvod) str.9-13; (odabrani prevodi) str.13-141, (navedeni tekst) str 142-166. Radio-televizija Srbije, Beograd (M51 и M48, 3 + 2 поена).

Рад је цитиран једном у научном часопису: Sandra Radenović, 2012. „Prikazi znanstvenih i stručnih skupov. *JAHHR – European Journal of Bioethics*. Vol. 3, No. 6.

7. Veselin Mitrović, 2010, „Ivica Mladenović, Milena Timotijević: Sloboda, jednakost, solidarnost, internacionalizam: izazovi i perspektive savremene leveice u Srbiji 2008“. *Sociologija*, Vol. LII, br.3, str.323-330, Sociološko udruženje Srbije i Crne Gore i Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu (M26, 1 поен)
8. Veselin Mitrović, 2012, „Nanotehnologije i globalno preživljavanje“, *Sociologija*, LIV, 1, str.37-54, Sociološko udruženje Srbije i Crne Gore i Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu (M24, 4 поена)

Од 2008 до 2012 године Веселин Митровић је учествовао на седам научних скупова, на којима је поднео оригиналне научне радове из категорије M34 и M64 (обе категорије су тада носиле 0,5 поена). Кандидат је имао и једно излагање на међународној конференцији по позиву категорије M32, 1,5 поена.

Научни радови објављени после одлуке Научно наставног већа о предлогу за стицање звања научни сарадник (од 28. јуна 2012. године)

1. Научне монографије

1.1. У монографији *Цез као социокултурна импровизација. Квалитативно истраживање друштвене покретљивости* [(2012 август/септембар). Београд: Филозофски факултет, УБ, бр. стр. 208 (категорија М42)] дата је целовита слика друштвене динамике у цез музици, од аматерског и споредног занимања до веома цењене професије и врхунске уметности. Социолошком анализом биографија значајних цез музичара од краја 19. до почетка 21. века кандидат је успешно користио различите изворе података о личном и професионалном животу у стварању овог правца у музици. На основу тако организованих података омогућено је склапање друштвеног и институционалног мозаика. Поводом ове монографије Митровић је дао обиман интервју дневном часопису *Политика* (Културни додатак, 15. децембар 2012. године).

1.2. У књизи *Iskorak bioetike. Nove biotehnologije i društveni aspekti „poboljšanja“ zdravih* [2012 октобар/новембар, Београд: Ћигоја штампа и ISI FF, UB br. str. 172 (категорија М42)], Митровић је обрадио једно од горућих питања биоетике као науке у којој интердисциплинарни приступ добија на значају. Услед неслагливих резултата молекуларне биологије и нових технологија и могућностима примене тих достигнућа, на биосферу и самог човека путем биоинжењеринга и изнад терапијских захвата и циљева постављају се озбиљна етичка питања. У решавању бројних питања, аутор показује да се биоетика сусреће не само са решавањем медицинских већ и етичких и друштвено-хуманистичких питања. Објављивањем овог рукописа Митровић је учинио продор у једну веома сложену област научног рада и укључивање у светске трендове најновијих сазнања у решавању етичких питања у домену биоинжењеринга.

1.3. У научној монографији *Bezvoljno društvo*. [2015 новембар/децембар, Београд: Ћигоја штампа и ISI FF, UB br. str. 138 (категорија М42)], Митровић

истражује могући и реални сусрет „безвољног“ друштва са нежељеним ситуацијама попут ратова, несрећа ширих размера, екстремног сиромаштва, и тако даље. Имајући то у виду кандидат користи приступ из угла више научних дисциплина од којих се највише примењује социолошки, биоетички и приступ студије катастрофа. Оваква методологија Митровићу омогућује повезивање друштвеног положаја и карактеристичних акција актера и специфичних типова опстанка. С тим у вези развијена је и оригинална методологија која истражује узроке настајања безвољности која угрожава једну друштвену групу и чини је неотпорном у тренутку сусрета са катастрофом. Међутим, поред методологије детектовања безвољности у неком друштву и њеног регионалног мапирања, Митровић даје и оквир мењања катастрофе. То практично значи да је опасне узроке могуће спречавати пре него што до несреће дође.

2. Текстови у међународним зборницима

2.1. У раду “The Human Enhancement: Toward the Creation of Pattern of Injustice” који је објавио у међународном зборнику [*Theoretical and Applied Ethics*, Aalborg University Press, p. 257-274 (категорија M14 из 2013. године)], Митровић усмерава пажњу на стварање образаца неправде и друштвене последице етичког и професионалног занемаривања животно важних питања друштвеног и здравственог статуса пацијената у односу на слику здравља и побољшаног живота које нове биотехнологије нуде. Митровић стога предлаже стално преиспитивање епистемолошких основа моралних претпоставки у циљу откривања образаца неправде који, не ретко, настају управо у садејству са онима који би требало да их спрече.

3. Чланци у међународним часописима

3.1. “The Contingency of the ‘Enhancement’ Arguments: The possible transition from ethical debate to social and political programs” објављен је у међународном часопису [*Journal for the Study of Religions and Ideologies*, vol. 13, issue 37 (Spring 2014): 93-124. ISSN: 1583-0039. SACRI (категорија M23 некадашња највиша

категорија M21)). Аутор у овом раду испитује претпоставку, да је такозвано „људско побољшање“ извесна идеологија. У детаљно разрађеној анализи Митровић показује како је пројекат побољшања људске врсте један од основних израза политичке комуникације у стварању „глобалног побољшаног друшва.“

Анализирајући ове појаве из перспективе социологије, аутор показује неконзистентности и случајности уместо кохеренције и постојаности коју етичке дебате треба да садрже. Пројекат „побољшања“ може бити много опаснији од некадашњих научно-популарних еугеничких идеја, јер се одвија уз научна објашњења прогреса на основу лабораторијских услова и експерименталних истраживања. Рад је цитиран два пута према наводима *Google Scholar* система:

(1) MA Lan, 2015. “Ethical reflection on Neuro-enhancement,” *Medicine and Philosophy*, Mar. 2015, vol. 36 No 3A Total No 520. (на кинеском језику)

(2) Antonio Sandu, 2015. „The Anthropology of Immortality and the Crisis of Posthuman Conscience,” *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, vol. 14, issue 40 (Spring 2015): 3-26 ISSN: 1583-0039 © SACRI

3.2. У чланку “Resilience: Detecting Vulnerabilities in Marginal Groups”, [*Disaster Prevention and Management*, 2015. vol. 24, Iss 2, p. 185-200 (M23, JCR листа импакт фактор 1,010)] Митровић је користио податке из истраживања које је ИСИ ФФ спровео у Србији током 2012. и 2013. године. Аутор се посветио проналажењу узрока „рањивости“ кроз показатеље немогућности решавања проблема у маргинализованим групама. Кандидат указује да друштвено-економски узроци које је утврдио могу бити катализатор за даље слабљење способности у решавању проблема и будућег угрожавања групе, било током катастрофе или након ње. Мапирање наведених индикатора међу маргиналним друштвеним групама је први корак у спровођењу мера за спречавање њихове угрожености. Овај рад нуди специфичну методологију за детектовање апатије као унутрашњег стања рањивости и нови увид у разумевање везе између друштвеног положаја маргиналних група и њиховог посустајања у решавању проблема.

Рад је цитиран два пута према наводима *Google Scholar* система:

(a) I. Kelman; J. C. Gaillard; James Lewis; Jessica Mercer. 2016. „Learning from the history of disaster vulnerability and resilience research and practice for climate change“, *Natural Hazards*, May 2016, Volume 82, Supplement 1, pp 129–143. Springer.

(б) Pierce S. Docena. 2015. „Adaptive Coping, Resilience, and Absence of Anxiety Among Displaced Disaster Survivors,“ *Philippine Journal of Psychology*, 2015, 48(2), 27-49

3.3. На основу самосталног истраживачког рада са пацијентима леченим од стерилитета В. Митровић је објавио чланак „Parent’s Religious and Secular Perspectives on IVF Planning in Serbia“, [*Journal for the Study of Religions and Ideologies*, vol. 15, issue 43 (Spring 2016): 48-81 (M23 некадашња највиша категорија M21)]. У овом раду кандидат истражује бројне моралне и друштвене изазове из религиозне и секуларне перспективе родитеља. Митровић се у овом раду критички осврће на привид алтруистичких пракси које држава спроводи (бесплатне покушаје вештачке оплодње) не водећи рачуна о друштвеним, економским и етичким недостацима овог вида лечења у Србији. Показано је да држава управо кроз овакве праксе не може остварити алтруизам јер се он у случају биолошке репродукције огледа у уступању својих репродуктивних потенцијала другом, без очекивања било какве користи за себе. У прилогу овог рада Митровић је приложио оригинални упитник који је користио приликом истраживања, што отвара могућност и другим заинтересованим истраживачима да у поновљеном истраживању провере ваљаност овог поступка и добијених резултата.

4. Чланци у домаћим часописима међународног и националног значаја

4.1. У чланку „Mit o moralnom poboljšanju: povratak u budućnost?“ [*Filozofija i društvo*, XXIII (2), 2012, str. 111–123 (категорија M24)], В. Митровић осветљава порекло идеје о моралном побољшању. Имајући у виду првобитне ставове унутар биоетичких струја, Митровић објашњава како се од првобитне трансхуманистичке

моралне обавезе побољшања са појавом нових лекова стиже до идеје обавезног моралног побољшања. У овом раду Митровић први пут износи претпоставку о стручним покушајима изједначавања првобитних идеја глобалне биоетике и данашњих заступника моралног побољшања. Међутим кроз овај рад открива праву природу потоњих становишта-свођење моралности на биомедицинску корекцију понашања. Овакав закључак уједно представља и суштинску разлику између моралног побољшања и глобалне биоетике која се одликује по критичком приступу безусловном антропоцентризму и критици одрживог развоја. Према подацима *Google Scholar* система рад је цитиран једном:

(а) Марјановић Милош, 2014. „Биоетика и религија: од настанка биоетике до светског етоса“ *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta*, Novi Sad . 2014, Vol. 48 Issue 4, p57-68. 12p.

4.2. Током наведеног истраживања са пацијентима који су прошли или још пролазе третман вантелесне оплодње, Митровић је објавио и чланак у виду пилот студије „Прокреативна етика бриге у процесу вантелесне оплодње у Србији: Култура давања или криза алтруизма?“ [*Теме*, ТМ Г. XXXVIII, 2014. бр. 1. стр. 193-211. (категорија M24)]. За разлику од раније наведеног чланка у овом је кандидат развијао методолошки оквир који би касније био употребљен за потпуну анализу добијених података. Веселин Митровић се у овом раду усредредио само на питања прихватања и донирања генетског материјала (од јајних и семених ћелија до ембриона) код пацијената и испитао на основу чега граде специфична оправдања која их воде до одлуке које су донели током лечења. У овом раду стављен је акценат на развој моралног конформизма, редукције самосталности и губљењу разлика између природног и вештачког начина оплодње.

4.3. Темелитост кандидата у проучавању теоријских основа биоетике изражена је кроз друштвено-историјски приступ развоју научних дисциплина у чланку „Од глобалне биоетике до неуроетике“, [*Теме*, г. XL, бр. 4, октобар-децембар 2016, стр. 1457-1475 (категорија M24)]. Митровић се кроз историјску и дисциплинарску анализу двеју сродних научних дисциплина, биоетике и неуроетике

осврће на моћ мозга, виђену кроз виши ред свесности, и могућности најновијих биомедицинских технологија и истраживања у неуронауци. Овим је кандидат отворио веома важно социолошко питање: Да ли би карактер људског знања у случају појачавања свесности променио наш однос према осталим биотехнологијама и у ком правцу? Аутор констатује, да промењена природа знања којим мозак оперише може бити искоришћена у сврхе политичке манипулације. Да ли би, као у случајевима истраживања вештачке интелигенције, неком бићу или уређају било омогућено стицање искустава, разумевање вредности и живота уопште, а потом, након остварених истраживачких циљева, да ли би било могуће и етички прихватљиво одузети стечене капацитете таквом сада свесном бићу или уређају.

Веселин Митровић је објавио и два рада у часописима националног значаја категорије М51.

4.4. У раду „Liberalna eugenika: ideologija poboljšanja?“, [*Antropologija*, 12, sv. 2 (2012), str. 63-79. (CEAI) FF, UB (категорија М51)], Митровић се критички осврће на такозвану либералну еугенику која се по бројним ауторима разликује од некадашње тоталитарне еугенике. Кандидат своју критику заснива на анализи онога што заступници либералне еугенике називају путем од прагматичног до моралног оптимизма. На основу идеја тих представника јавност би требала да створи извесну моралну представу која неће бити заснована на поређењима са претходним покушајима мењања и усавршавања људских бића уз помоћ биомедицинских технологија – на пример нацистичка еугеника. Митровић објашњава како је поред циљева без обзира на њихову племенитост и оправданост потребно у оквиру такве моралне представе анализирати и етику средстава којима се до њих стиже. Рад је цитиран једном:

(a) Tanja Komnenović, 2015. „Asistirana reprodukcija u svetlu hrišćanstva i islama. Dijalog i/ili sukob?“ *Glasnik za društvene nauke*. godina VII, бр. 7: 219-238.

4.5. У чланку „Можемо ли веровати родитељима: прихватљивост биомедицинске интервенције на здравој деци“ [*Treći program*, 165 (I/2015)]• Митровић анализира најновије податке из области естетске и такозване превентивне хирургије на деци која још увек немају могућност самосталног одлучивања. Имајући у виду ограниченост аутономије код младих пацијената Митровић објашњава у ком смислу су деца посебна рањива група и како културни идеали пожељног живота могу довести до неетичких пракси у области медицине. Насупрот бројним злоупотребама естетске хирургије на деци, попут хируршке интервенције исправљања очију код азијатске деце како би личила на децу која потичу из „беле“ популације постоје и медицинске интервенције које могу донети добробит деци која су рођена са извесним дефицитима у развоју. Иако на први поглед овакве интервенције не добијају симпатије јавности, након дубље анализе и медицинских објашњења Митровић закључује да у процесу одлуке родитељи треба да се сматрају „чуварима“ а не власницима дечије аутономије.

4.6. Кандидат је у овом периоду објавио и један приказ књиге „Naomi Zack, 2015. *White Privilege and Black Rights. The Injustice of U.S. Police Racial Profiling and Homicide*, New York: Rowman & Littlefield“. [*Filozofija i društvo*, (2017) XXVIII (1): 193-195 (категорија M27)].

4.7. У чланку под називом „Karakter elite i budućnost Srbije“[*Балканске синтезе*, (2014. године) vol.1 br. 1, str. 167-189. Универзитет у Нишу]• аутор износи податке да половина популације у Србији нема планове како да поправе свој животни положај у наредне две године и такође указује на развијање конформистичких пракси у регрутовању економске елите. Овакви услови живота, заједно са схватањем образовања као пуке формалности без обзира на стручност, навели су кандидата да испитује у ком правцу се креће Србија и какав морални и друштвени путоказ елите шаљу својим наследницима.

• Наведени број часописа касни са објављивањем. Аутор поседује потврду редакције о прихватању чланка за објављивање у наведеном броју часописа *Treћи програм*.

• Пошто је реч о првом броју новог часописа он се налази у процесу категоризације

5. Текстови у домаћим зборницима, националног значаја

На основу наведеног истраживања ИСИФФ, Митровић је објавио два рада који се баве променама друштвене структуре и утицајима тих промена на класну свест и акцију.

5.1 „Socijalna struktura apatije i fenomenologija 'besperspektivnosti' među nezaposlenima u Srbiji“, [*Promene osnovnih struktura društva Srbije u periodu ubrzane transformacije*, (2013): 364-382. Beograd: Čigoja štampa i ISI FF, UB (категорија М45)]. У вом раду кандидат представља веома разрађену методологију истраживања „бесперспективности“ друштвених група са преко тридесет индикатора и по први пут уводи поред акционог и потенцијал разочарања као чинилац разликовања појединих група унутар исте класе и као фактор који утиче на кохезију те класе.

5.2. У раду „Bezvoljnost, moralni motiv i kriza“, који је објављен у монографији националног значаја [*Ekonomija i kriza – treba li nam novi odgovor*, (2014) str 465-472. Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet (категорија М45)], Митровић показује да је главно обележје структуре српског друштва гашење класне хомогености и солидарности у корист мотива који је примарно вођен зарадом а не професионалним (само)обнављањем и кохезијом.

Следећа три рада Веселина Митровића се баве критичком анализом еколошких, биоетичких и медицинских изазова из друштвене перспективе.

5.3. Рад „Poboljšanje“, sociologija i naučna fantastika“ [у монографији: *Horizont bioetike: moral u doba tehničke reprodukcije života*, (2012): 307-348. Beograd: IFDT, UB (категорија М45)], даје упоредну анализу два доминантна теоријска правца у биоетици, биоконзервативизам и трансхуманизам са Марксовим и Веберовим приступом класи и друштвеној структури на примерима познатих научних експеримената и две научно- фантастичне приче. Социолошки приступ указује да се технолошка дифузија не може одвијати као што предвиђају

биоетичари, нити је прелазак економског у „генетички капитал“ директан и редукован на две класе („природне и генетски побољшане људе“).

5.4. У Митровићевом раду „Socio-Epistemological Aspects of Enhancement“ [објављеном у зборнику: *New Perspectives on Bioethics*, (2012): 140-161. Belgrade: IFDT, UB (категорија M45)] предмет анализе су заједничке основе супростављених аргумената о „побољшању“ које воде у одржавање „природног стања“ било да је оно дато од Бога или је стриктно дефинисано у некој научној лабораторији. Супростављене струје приближавају се до тачке додира-неоконзервативизма, а њихова објашњења резултирају друштвеним и епистемолошким редукционизмом.

5.5. У раду „Kiborg održivog razvoja“, u *Izazovi održivog razvoja*, [(2013): 84-92. Beograd: Ćigoja štampa i ISI FF, UB (категорија M45)], кандидат пореди симболичко значење киборга и појма одрживог развоја закључујући да и један и други имају заједнички именитељ који се огледа у враћању природе или организма у стање равнотеже. Међутим одрживи развој карактерише и захтев за растом што неминовно избацује природни систем из равнотеже, па се поставља потреба повратка у стање хомеостазе. У том смислу равнотежа садашњих и будућих генерација постаје неодржива а поред тога ствара се и привидна слика о садашњем знању над потребама будућих генерација и биосфере.

5.6. Од текстова објављених у електронском облику, без категорије, издваја се Митровићев текст из 2015. године, „How *Klošar* Became Homeless Upon the Dissolution of Yugoslavia“ на порталу Универзитета у Орегону [(Community Philosophy Institute, Philosophy Department, University of Oregon) у зборнику текстова који је уредила професорка Наоми Зак (Naomi Zack) са наведеног Универзитета]. Овом причом Митровић пореди животе „клошара“ пре распада Југославије и бескућника након ратова и осталих друштвених и економских промена у Србији. Испричан кроз наратив овај чланак објашњава не само друштвену и лингвистичку промену једне угрожене популације, него и њено обесправљивање. Текст објашњава како је једна група симболично описивана као слободна, бoемска, па и уметничка постала опасна категорија коју је потребно

надzirати, контролисати и по могућству склонити из јавног простора у савременом друштву.

6. Реферати на међународним научним скуповима

6.1. „Moral Enhancement: Back to the Future?“ [*Enhancement: Cognitive, Moral and Mood*, CBS (IFDT, UB) i Oksfordski centar za neuroetiku (Univerzitet u Oksfordu) 14-16. мај 2013. Београд-(M34)]. У наведеном реферату кандидат је ревидирао Савулеску-Дагласов концепт „божије машине“ (усађивање лажних мисли које спречавају тешке злочине), и уместо илузије предложио употребу концепта одвраћања по обрасцу реципрочности осећаја бола жртве.

6.2. „The Disaster before disaster: Methodological approach for detecting vulnerabilities among the marginal social groups and possible prevention of their victimization [*Disaster and social justice: Victims, Vulnerabilities and Resilience*, University of Copenhagen and COST Action IS1201 on Disaster Bioethics. 27-28.02. 2014. Copenhagen, Denmark-(M34)]. Митровић је поднео реферат који указује како се резултати и методи социолошких истраживања могу користити у редукцији ризика од катастрофа.

6.3. „Urbanost, životni stil i biomedicinske intervencije na deci iznad terapijskih zahvata i ciljeva“ [*Urbani Javni prostor i zdravstvena kultura u Beogradu*, Filozofski fakultet UB, Arhitektonski fakultet UB, Urbanistički zavod Beograda, , 19-20. novembar 2012. Beograd-(M34)]. Имајући у виду модерне трендове достизања културних захтева уз помоћ био-медицинских пракси, кандидат у наведеном реферату анализира везу између стила живота стручњака и њихових породица и урбаног начина живота у Београду.

6.4. Митровић је поднео реферат „Applying of the Moral Enhancement“ [*Applied Ethics and Applying Ethic*, Center for Advanced Study in Bioethics, Westfälische Wilhems-Universität, 25-26.oktobar. 2013. Münster – (M34)], у којем објашњава да се уз помоћ фармаколошких и других биомедицинских средстава, делимично, могу

смањити рецидиви у сфери криминала, али да употреба таквих средстава не води обавезно до такозваног моралног побољшања.

6.5. Веселин Митровић је поднео реферат „Apathy and Capitalism“ на међународној конференцији [*Thinking beyond Capitalism* коју је организовао ИФДТ, УБ од 24. јуна 2015. Београд – (М34)] у коме пореди индексе благостања, стреса, апатије, разочарања и тако даље из истраживања које је спровео у Србији у односу на резултате истраживања *Gallup and Health way wellbeing index* који омогућавају упоредно праћење ових параметара широм света. Митровић представља горку слику позиције на којој се налази наше друштво у односу на европске суседе, али и у светским размерама.

6.6. „Road from altruism to apathy: examples of homelessness now with end-of-life decisions to follow“ [*Theories of the Self and Respect for Autonomy in Palliative Care and End-of-Life Decisions*. FF, UB 12-13. мај. 2016. (М34)]. У маниру егзистенцијализма овај реферат указује да управо аутентични израз актера испричан кроз наратив о томе да ли жели да умре или не у једној или другој ситуацији управо може бити основа моралног резоновања у спашавању живота и спречавању узрока који га угрожавају.

7. Реферати на домаћим научним скуповима

7.1. У реферату под називом „Bezvoljno društvo? Socijalna struktura apatije i fenomenologija "besperspektivnosti" među nezaposlenima u Srbiji“ [*Stratifikacijske promene u Srbiji*, ISI, FF UB, 14-15. decembar 2012. Beograd. (М64)] аутор износи идеју о начину на који је могуће, у оквиру једног социолошког истраживања утврдити степен, облик и обим безвољности код најугроженијих делова популације.

7.2. Митровић је поднео оригинални научни рад „Šta je naučno u fantastici a šta fantastično u nauci?“, на домаћем научном скупу [од 03. јуна 2015. године: *Teorija i fantastika: fakti i fikcije*, IFDT, Beograd – (М64)]. У овом раду кандидат је ставио

акценат на укрштање стручног и језика свакодневнице у презентовању научних радова.

7.3. Митровић је поднео реферат у коауторству са колегом Немањом Звијером „Deprofesionalizације политичке elite u Srbiji“, на националном научном скупу [*Izazovi Nove društvene integracije u Srbiji: koncepti i akteri, osnovni rezultati projekta*. ISI, FF UB, 27-28. novembar 2015. godine. Beograd. (M64)]. У овом раду аутори су указали на правилности међу подацима истраживања из 1989, 2004 и 2015. године из којих се види све веће затварање елитних позиција за оне из нижих слојева. Такође је указано и на поимање образовања као пукe фасаде при регрутовању на највише друштвене и политичке позиције.

Самосталне истраживачке активности и допринос унапређењу научног и образовног рада

Од 2013. до 2015. године у оквиру наведеног пројекта МПНТР Републике Србије, Веселин Митровић је осмислио и спровео, на групи бивших и актуелних пацијената који се лече од стерилитета, квалитативно истраживање друштвених и етичких изазова вантелесне оплодње у Србији. На основу овог истраживања је објавио више стручних радова у међународним и домаћим часописима и монографијама, а подаци овог истраживања, укључујући аудио записе и транскрипте разговора са испитаницима доступни су у Институту за социолошка истраживања на Филозофском факултету у Београду.

У оквиру међународног пројекта COST Action IS120 Disaster Bioethics, Митровић је поред широке међународне сарадње у истраживању друштвених и етичких дилема изазваних катастрофама водио и две самосталне такозване „кратке научне мисије“ (STSM-Short term scientific mission). Прва се бавила истраживањем квантитативне и квалитативне анализе научних радова из друштвених и хуманистичких наука као и природних и медицинских наука у области студија катастрофа, са нагласком на поплаве. Друга научна мисија се састојала од анкетног истраживања спроведеног међу истраживачима који су били укључени на наведени пројекат и односила се на повезивање њиховог друштвеног и културно-религијског порекла и образовног

профила и типа њиховог етичког резовања, током доношења одлука у акцијама спасавања катастрофом угрожене популације.

За ове потребе кандидат је осмислио и применио као мерни инструмент такозвану скалу утилитарности. Мисије су се одвијале у сарадњи са истраживачима са Универзитета у Загребу и Даблину.

Од 12 до 13. маја 2016. године на Филозофском факултету, Универзитета у Београду организовао је са колегом Мајклом Килером (PD dr Michael Kühler), са Универзитета Твенте (University of Twente) међународни научни скуп под називом: „Theories of the Self and Respect for Autonomy in Palliative Care and End-of-Life Decisions“.

Монографија Веселина Митровића „*Iskorak bioetike. Nove biotehnologije i društveni aspekti „poboljšanja“ zdravih*“, ушла је у званичну стручну литературу за избор тематурских радова у појединим београдским гимназијама.

Све три Митровићеве монографије су у години излажења биле у најужем избору за награду „Војин Милић“ која се додељује на годишњем нивоу за најбољу књигу из области социологије.

Цитираност наведених радова и број коауторских радова

Веселин Митровић је цитиран шест пута [(хетеро-цитати) од 28. јуна 2012)]:

1. четири пута у међународним часописима са JCR листе који имају импакт фактор виши од 2 или у часописима са *Current Contest Thomas Reuters* лите (категорија *Q1* на *SJR* листи).
2. Једанпут у националној научној монографији или зборнику радова.
3. Једанпут у часопису националног значаја.

Узимајући у обзир и предходне радове (до 28. јуна 2012), кандидат је цитиран десет пута до 2016. године.

Пет најзначајнијих радова

1. Научна монографија, категорије M42: Veselin Mitrović, 2015 (novembar). *Bezvoljno društvo*. Beograd: Čigoja štampa i Institut za sociološka istraživanja, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
2. Научна монографија категорије M42: Veselin Mitrović, 2012 (oktobar). *Iskorak bioetike. Nove biotehnologije i društveni aspekti „poboljšanja“ zdravih*. Beograd: Čigoja štampa i Institut za sociološka istraživanja, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
3. Научна монографија категорије M42: Веселин Митровић, 2012 (август/септембар). *Цез као социокултурна импровизација*. Београд: Филозофски факултет, Универзитет у Београду
4. Чланак у међународном часопису категорија M23 са импакт фактором 1,010 (JCR листа): Veselin Mitrović, 2015. “Resilience: Detecting Vulnerabilities in Marginal Groups”, *Disaster Prevention and Management*, vol. 24, Iss 2, p. 185-200
5. Чланак у међународном часопису категорија M23 са *Current Contest Thomas Reuters* лите (категирија Q1 на SJR листи): Veselin Mitrović, 2014. “The Contingency of the ‘Enhancement’ Arguments: The possible transition from ethical debate to social and political programs.” *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, vol. 13, issue 37 (Spring 2014), p.93-124

Квантитативна оцена научних резултата

Виши научни сарадник	Укупно (тражено)	50
	Укупно (остварено)	67,6
Обавезни 1 (тражено)	M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M43+M44+M45+M51+M52 +M53+M54+M61	40
Обавезни 1 (остварено)	M14+(3xM23)+(3xM24)+M27+(3xM42)+(5xM45)+(2xM51) 5 + (3 x 4) + (3 x 4) + 0,5 + (3 x 7) + (5 x 1,5) + (2 x 3) =	64
Обавезни 2 (тражено)	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41+M42	30
Обавезни 2 (остварено)	M14 + (3xM23) + (3xM24) + (3xM42) 5 + (3 x 4) + (3 x 4) + (3 x 7) =	50

Наставне активности и развој научно-стручног кадра

Од 2008. до 2011. године Веселин Митровић је радио као демонстратор у настави, све до стицања научног назива доктор наука – социолошке науке, на следећим курсевима Одељења за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду:

1. Социологија културе (2008-2011)
2. Социологија масовне културе (2008-2011)
3. Традиционално и модерно у култури (2008-2011)
4. Постмодернизам и савремена антропологија (2008-2011)

У наведеном периоду је на редовним евалуацијама студената о вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду оцењен највишим оценама.

Од 2012. године по позиву предаје у континуитету на курсу Биоетика у оквиру изборног курса Примењена етика на Одељењу за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Од 2013. године као предавач UNESCO катедре за биоетику ангажован је да предаје члановима етичких одбора медицинских установа у Републици Србији. Као гостујући предавач (предавање по позиву) 06. март 2015. године одржао је предавање на тему „Апатија као унутрашња особина рањивости“ у оквиру

постојећег курса „Јавно здравље у катастрофама“ у Школи народног здравља „Анрија Штампар“, Медицински факултет, Свеучилиште у Загребу.

Остале квалификације које доприносе побољшању научног и педагошког рада

Веселин Митровић се непосредно пре стицања научног степена доктор социолошких наука квалификовао за предавача етике кроз курсеве које је организовала САНУ и UNESCO катедра за биоетику из Хаифе, Израел. Током обуке, од 27. јуна до 1. јула 2011. године, Митровић је стекао сертификат комисије UNESCO Republike Srbije за учешће на курсу: *Ethics Teachers' Training Course of UNESCO, САНУ*.

Поред тога, Медицински факултет Универзитета у Београду кандидату је 14. новембра 2013. године издао сертификат о наставним активностима на едукацији за чланове етичких одбора у Србији. Митровић поседује и уверење међународне UNESCO катедре за Биоетику о чланству у Интернационалном форуму предавача UNESCO катедре за биоетику, 15. фебруар 2014.

Митровић је успешно похађао серију семинара и завршио обуку посвећену смањењу и управљању ризиком у катастрофама:

1. *Veterans' voices: learning from the experience of disaster relief teams and home-front coping in Israel*, 15-17. 10. 2013., Тел Авив, Израел / Витлајем, Палестина.
2. *Inclusion or Exclusion: Responding Ethically to Disaster Refugees*, University of Malta, Valetta Campus, 24-25 04. 2014. Валета, Малта
3. *Bioethical Decision-making in Disasters*. Faculty of Medicine, University of Porto, Portugal, 9-10 10. 2014. Порто, Португал.
4. *Morality in the Face of Disasters*. Центар за промоцију науке, 9. 05. 2014. Београд. Представљен оригинални социолошки модел управљања ризиком: Veselin Mitrović. 2014. „The Sociology of Disaster: Methodological approach for detecting indicators of the vulnerabilities and resilience among the marginal social groups and possible prevention of their victimisation.“
5. Training School –*The COST Action IS1201 on Disaster Bioethics*, 23 – 27. 06. 2014. Дубровник, Република Хрватска.

Од страних језика Митровић говори енглески, холандски и немачки језик.

Чланства у стручним и струковним удружењима

Веселин Митровић је члан неколико стручних и професионалних удружења.

1. Члан управног одбора UNESCO катедре за биоетику. Јединица за Србију (од 2011. до 2016. године)
2. Члан Српског социолошког друштва
3. Члан Социолошког удружења Србије и Црне Горе
4. Члан међународног форума предавача етике при UNESCO (IFT UNESCO).

Рецензије монографија и часописа

Веселин Митровић је поред рецензије научне монографије: Miroslav Prokopiјеviћ, *Ogledi iz primenjene etike*, Institut za evropske studije, Beograd, 2016. ISBN 978-86-82057-52-9, рецензент и у следећим стручним часописима:

1. Теме
1. Filozofija i društvo
2. Antropologija
3. Journal of Basic and Applied Research International

Остале делатности од значаја за развој научне области (стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници)

Паралелно са научно-наставним радом на Одељењу за социологију и Одељењу за филозофију, од 2010. године редовно учествује и у представљању научних резултата широј и стручној јавности кроз научно-образовне радио и телевизијске програме јавног сервиса РТС:

- Учествовао у радио и телевизијским, научно-образовним емисијама („Видик“, „Филозофија и...“, „Контекст 21“, „Метрополис“, „У средишту пажње“, „Степеник“, „Хоћу да знаш“, „Друштво од стакла“)
- Редовно представљање научних радова и монографија на Трећем програму Радио Београда.

Закључно мишљење и предлог Комисије

На основу анализе конкурсног материјала за период од предлога Научно наставног већа за избор у звање научни сарадник (28.06.2012.) као и личних сазнања о целокупној досадашњој стручној и научној активности Веселина Митровића, Комисија закључује да кандидат испуњава све услове предвиђене Законом о научноистраживачком раду за избор у научно звање **виши научни сарадник**. Чланови Комисије предлажу Научно-наставном већу Филозофског факултета у Београду да др Веселина Митровића, научног сарадника изабере у научно звање **виши научни сарадник**.

др Марија Богдановић проф. емеритус
Филозофски факултет у Београду
Председник комисије

др Владимир Илић ред. проф.
Филозофски факултет у Београду

др Слађана Драгишић-Лабаш ред. проф.
Филозофски факултет у Београду

др Јасмина Петровић ван. проф.
Филозофски факултет у Нишу
Ужа научна област *Социологија*